

MISSZIÓI MAGAZIN

2000

5. szám

„Egyház-
üldözés”

Misszió
és ökumené

„Közös Pont”
a Diákszigeten

Cigánytemplom
Munkácson

Szélrózsa-
mozaik

37 éve
együtt

Mentőcsónak
a mélyvízen

„URAM, SZERETETED AZ ÉGIG ÉR, HŰSÉGED A MAGAS FELLEGEKIG...”

„Egyházüldözés”

Hála Istennek, hazánkban a fiatalabb nemzedék már csak a történelemkönyvekből ismerheti, mit is jelent az egyházüldözés.

A német *Idea-Spektrum* evangéliumi magazin karikatúrája egy egészen sajátos „egyházüldözés” torz tükrét tartja elénk: az egykori üldözöttből akár üldöző is lehet. A hiperaktív lelkész kolléga lázas igyekezettel próbálja befogni szökevény „híveit” a templomkarám falai közé.

De mi ezzel a gond? Hát nem éppen ez a dolga a lelkipásztoroknak? Minden új tanév, munkaév kezdetének sürgető feladata a hittanosok, a konfirmandusok és egyéb „kallódó lelkek” begyűjtése. Hamarosán lehúzhatja a rolót az a lelkész, aki otthon ücsörögve várja, hogy majd a harangszóra megtelik a templom. Mobil világunkban mobil lelkipásztorok kellenek. A misszió egyik alapvető jellemzője a mozgékony, a mobilitás.

Mindezt talán senki sem vitatja, de akkor vajon milyen veszélyre hívja föl a figyelmet ez a karikatúra? Veszély, ha lelkipásztorból lelki-vadász lesz, a pásztorolandó emberből pedig levadászandó zsákmány. Veszély, ha nem meggyőzni akarunk másokat, hanem legyőzni. Veszély, ha félreértjük az emberhalászatra szóló jézusi megbízást és embermentés helyett, erőszakkal akarunk embereket behálózni, foglyul ejteni. Tragikus, ha a misszióból agresszió lesz, a misszionáriusokból agresszionáriusok... Sajnos a rendszerváltás óta eltelt évtized nem kevés torz kísérletet produkált ezen a téren.

Az MM őszi száma, többek között, néhány olyan egészséges és ígéretes kísérletről tudósít, mint például a *Szélrózsza* ifjúsági találkozó, vagy a történelmi egyházak sátrának munkája a *Diákszigeten*...

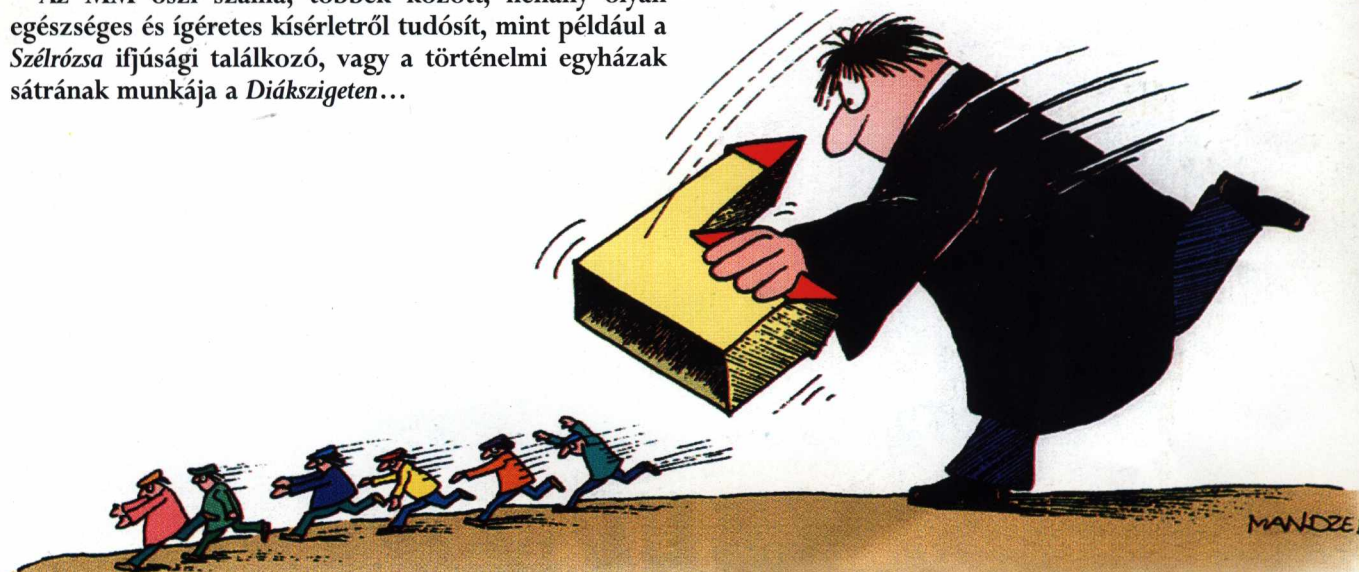
Hangsúlyozottan kell hirdetni a Zakariás prófétánál felhangzó isteni stratégiát: „*Nem hatalommal és nem erőszakkal, hanem az én lelkemmel!*” Nem könnyű megvalósítani ezt a fenséges isteni programot, hiszen nekünk szinte a vérünkben van a káini örökség, az erőszak kísértése.

Emlékezzünk csak a samáriai falu elutasító magatartásán felháborodó tanítványok bosszúvágyára, akik így provokálják Mesterüket: „*Uram, akarod-e, hogy ezt mondjuk: Szálljon le tűz az égből, és égesse meg őket!*” De Jézus ennek éppen az ellenkezőjét akarja: „*...nem azért jött, hogy az emberek életét elveszítse, hanem hogy megmentse.*” Ezért szegezi akkori és mai tanítványainak a kijózanító kérdést: „*Nem tudjátok, milyen lélek van bennetek...*”

Most az új tanév és munkaév elején nekünk is szembeülni kell a jézusi kérdéssel: milyen lélekkel indulunk munkába, szolgálatba, misszióba? Mi hajt minket? Nemcsak az úgynevezett kis szektákat kísértheti meg és jellemezheti sokszor a karikatúrán látható kolléga fanatikus lelkesedése, vadászszenvedélye...

Nem véletlenül alakult ki az életet hordozó ősi keresztyén tradíció, mely szerint csak „*Veni sancte*”-vel, az erő, a szeretet és a józanság lelkének segítségül hívásával szabad és érdemes új munkába, tanulásba, és tanításba, misszióba indulni. Nincsen ez másként a harmadik évezred küszöbén sem.

Gáncs Péter

„Az egyház akkor egyház, ha másokért él...”

Beszélgetés ifj. Hafenscher Károllyal, az Üllői úti Országos Egyházi Iroda igazgatójával

Hosszú évek lelkészi szolgálata után most mint az Országos Egyházi Iroda igazgatójaként találkozhatok Veled. Milyen állomást jelent életutadon ez az új megbízás?

11 év után kerül ismét betöltésre ez a tisztség az Üllői úti épületben, a korábbi években országos főtitkár dolgozott hasonló, de sok tekintetben mégis más munkakörben. A zsinat döntése értelmében lelkész is betöltheti ezt a tisztséget. Éppen ezért hangsúlyozni is szeretném, hogy én nem „irodai dolgozónak” jöttem ide, hanem lelkésznek. Az egyházban egyébként is létfontosságú, hogy kerüljük a bürokrata szellemet. Itt, ebben az épületben közel 40 ember dolgozik, s nyugodtan mondhatjuk, hogy ez megfelel egy gyülekezeti közösségnek. Az ő lelkésziük is szeretnék lenni, ha úgy tetszik. Egy speciális gyülekezetnek tekintem az itt dolgozó embereket. Például hétfő reggelként áhitattal kezdjük a hetet.

Bizonyára tervezel változásokat az iroda életében. Milyen elvek szerint vezetted a többi irodákban az intézményt?

Alapelvek, hogy az Országos Egyház van a gyülekezetekért, és nem fordítva. Ez nem egy hatalmi ág, nem hatóság. Az a feladatunk, hogy segítséget nyújtsunk az ország egész területén működő gyülekezeteknek, egyéb egyházi munkaágaknak. Ehhez természetesen újra kell gondolni a struktúrát éppúgy, mint a személyi kérdéseket. Egyszerűen, de hatékonyan kell végezni a munkánkat. Mit jelent ez? Ha bárki idejön, érezze azt, hogy itt a segítségére vannak. Meg kell hogy jelenjen a missziói és diakóniai gondolkodás.

Az az egyház, amely önmagáért van, az halálra van ítélve. *Bonhoeffer* gondolatát hadd idézzem még ezzel kapcsolatban: *az egyház akkor egyház, ha másokért él.* Több teológiai munkára van szükség, teológiai háttérrel meg-hozott döntésekre, hiszen nem feledkezhetünk meg arról az alapról, amelyre építkezünk.

Melyek azok az osztályok, amelyekkel kiemelten is szeretnél foglalkozni?

A házon belül vannak kiemelt osztályok, ilyen például a misszió. Itt is szükség lesz az

Áhitattal kezdődik a munkahét

egyes munkaágak (kórház-, börtön-, női misszió, küldetés, stb.) összehangolására és koordinálására. Sok jó ötlet és jó szándék van, ami adott esetben egymástól független pályán halad, de jó lenne, ha együtt, egy irányban menne mindez, hogy a meglévő kincseink ne vesszenek el.

Ebben az értelemben a sajtómunka is kiemelt fontosságú, hiszen ez is betölt missziói feladatokat, és nagyon fontos, hogy az írott sajtó és az elektronikus média egymással összehangoltan teljesítse a küldetését. Az egyes bizottságok szerepe fel fog értékelődni. Fontosnak tartom azt is, hogy megtaláljuk azokat az önkéntes munkatársakat, akik „meglendítik” majd a munkát. Ki kell törni, és ehhez embereket kell megmozdítani, embereket kell Krisztus ügyéhez kötni. Nagyon sok lehetőség van, vétek nem élni ezekkel!

A napokban iktatják be szolgálatába egyházunk megválasztott harmadik püspökét. Mi a véleményed, hogyan befolyásolja ez az országos egyház működését?

A harmadik püspök szolgálatba állása kapcsán én egy nagyon nagy lehetőséget látok itt.

Egy új sanszot. Hiszen mi a püspök feladata? *A tanítás, a pásztoralás, és mindkettő által a misszió.* Ha most ezt kisebb területen, koncentráltabban tudják majd végezni, akkor intenzívebben tudják áttekinteni a hozzájuk tartozó egyházkerület ügyeit, az egyes gyülekezetek helyzetét. Azt várom ettől a lépéstől, hogy erősödni fog a missziói munka mind a gyülekezetekben, ami igen fontos, mind pedig az egyházon kívül, a világ felé. Az egyház, ahogy már említettük, nem csupán egy intézmény, egy hatalmi ág, hanem egy közösség, amelynek határozott küldetése, üzenete van a világban. Rajtunk áll, hogy megtöltjük-e tartalommal ezt a keretet. Ebben a munkában nagy segítséget jelenthet az Országos Egyház munkája. Azon fogok dolgozni, hogy ez a segítség minden idelforduló számára érzékelhető legyen. A bizalom légkörében lehet csak hatékony munkát végezni!

Az MM nevében Isten áldását kérjük új szolgálatodra!

Kőhádi Dorottya

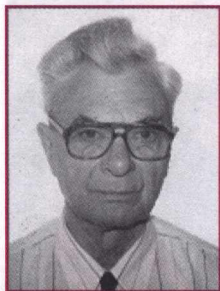

Nagy a kísértés, hogy ebben az írásban István király személyéről, életének állomásairól, uralkodásának eseményeiről legyen szó. Pedig ezek ismertek: megkeresztelkedése, tanítatása és felkészülése, házassága a bajor származású Gizellával és megkoronáztatása, sőt az állam-és egyházalapítás eseményei, küzdelmei is. Nem szabad ezeket az eseményeket elhallgatni, vagy éppen lebecsülni. Sőt, amikor ma ilyen „lebecsülő” tendenciák is vannak, nem lehet eléggé hangsúlyozni tetteit, életét. Most mégsem erről szeretnék írni, hanem sorozatunkba beilleszkedve arról, hogy milyen keresztény hatások érték őt, vagyis hogyan találkozott ő a kereszténységgel, és aztán hogyan találkoztatta népét a keresztény egyházal, annak missziójával?

A MAGYAR NÉP TALÁLKOZÁSA A KERESZTÉNYSÉGGEL IV.

A döntő lépések: István király

„Krisztus atlétája”

Istvánt többféle, komoly keresztény hatás érte. Keresztelése idején, amit *Brúnó* hajtott végre, ő még kisgyermek volt. Ifjúsága idején találkozott egy komoly keresztény emberrel. Ez pedig *Adalbert prágai püspök* volt (956-997). 41 esztendő volt, tehát aránylag fiatalon halt meg. Mint Prága második püspöke bizonyos feszültségek miatt a *Szentföldre* indult, remete akart lenni. Rómában be is lépett egy benecés kolostorba. De visszahívták és a pápa is

visszaküldte őt Prágába, a munka ott várt rá. Életéről még csak annyit, hogy missziói munka közben vértanú halált halt. „*Krisztus atlétája*” volt, írják róla. A magyar népre nemigen, de István személyére döntő hatással volt, amikor útjai során megállt náluk. Tudós, komoly és eltökélt keresztény ember volt. S egy munkatársi gárdája itt is maradt, akik később Istvánnak sokat segítettek.

Nem lehet említés nélkül hagyni *Gellért püspököt*, aki egy ideig *Imre* nevelője is volt. Róla még lesz szó a sorozatban. *Gellért* kereszténysége is mély és evangéliumi volt. Nyilván ő is hatott István gondolkozására, kegyességére.

Erősödött akkoriban egy egyházi mozgalom: a „*cluny reform*”. Ennek tartalma röviden: az egyházak életét, a kolostorokat megszabadítani, „kivenni” a világiak kezéből, uralmukból, sőt fordítva, az egyháznak kell hatni a világra. Istvánra ez az Európát átjáró mozgalom is hatással volt.

Talán ezek voltak a döntő szempontok István hitében, kegyességében. Lehetne élesen fogalmazni: benne, személyében érlelődött szinte minden eddigi missziói hatás.

Intelmek és kard – az ország rendjéért

István gondolkozását és tetteit a keresztény meggyőződés hatotta át. Ebből a szempontból érdemes a fiának írt *Intelmekbe* beleolvasni.

„*Illik pedig, hogy odaadó figyelemmel hallgatván eszedbe vésd apád parancsait, az isteni bölcsesség intelme szerint, mely Salamon szájából szól: hallgasd fiad atyádnak erkölcsi tanításait, anyádnak el ne hagyj oktatását, úgy sokasodnak életed esztendei.*” És: „*Ha a királyi koronát meg akarod becsülni... a katolikus és apostoli hitet akkora buzgalommal őrizd és éberséggel, hogy minden Istentől rendelt alattvalódnak példát mutass, s valamennyi egyházi személy méltán nevezzen igaz keresztény hitvallású férfinak...*” Szinte süt a sorokon keresztül a meggyőződés, amit át akart adni fiának, de népének is.

István törvényekkel hatott népére. Talán nem mindenki tudja, két törvénykönyve is volt, s a mintegy 50-60 törvényből 20 egyházi vonatkozású volt, tehát súlyos, a lehangsúlyosabb rész. Ide tartoznak a templomok építése, az istentiszteletek látogatása, a plébániák alapítása,

az egyház védelme ügyében született törvények. De ide sorolhatók más törvényei, amelyek a lopástól a gyilkossáig meglepően nagy szigorral csaptak le a vétkezőkre. S az akkor még bizony „fékezhetetlen” népet megfékeztek, korlátozták ezek.

István állam-és egyházalapítása véres harcokon át valósult meg. Legismertebb *Koppány* elleni háborúja, annak végkimenetete, egészen a főelleniség feldarabolásáig. De tudnunk kell, hogy amíg a laza, törzsi életmódot élők közül „állam” lett, amíg tehát a 46-48 „comitas”, vármegye megszületett, ezekért végig küzdenie kellett. S a tíz püspökség megalapítása is évtizedekig tartott, és ebben az ügyben is kardot kellett ragadnia neki vagy vezéreinek. Amíg a magyar állam és egyház lassan születőben volt, formálódott, addig István a kardot nem tehetette le.

Beindul a „felnőttoktatás”

István hatása végül is „országúra szóló” lett. Ahogyan egyik vármegye a másik után alakult, ahogyan a püspökségek az esztergomtól a gyulafehérváriig megszülettek, ezek komoly hatással voltak a népre is. Ahogyan minden bizonnyal először minden tizedik faluban, majd sűrűbben is templomok épültek, s lassan plébánosok is kerültek oda, ez sem volt hatástalan. Ahogyan aztán vasárnapról vasárnapra a „felnőttoktatás” folyt, s megszülettek a gyermekekkel foglalkozó iskolák, ennek is szép eredményei voltak. S ahogyan szaporodtak a kolostorok és benne élő szerzetesek is találkoztak a néppel, ez is egyfajta misszió lehetett.

Nem könnyű és nem rövid folyamat volt ez, de eredménye mégiscsak lassan láthatóvá lett: kialakultak a magyar állam és egyház kontúrjai, és megjelent annak tartalma is.

Kevéhazi László

Misszió és ökumené

Megbékélt különbségek

A beszélgetőtársak három történelmi egyházat képviseltek, de tulajdonképpen öt felekezet hangja szólalt meg, mert *Nemeshegyi Péter* jezsuita atya nemcsak római katolikus misszionárius volt Japánban évtizedeken át, de az ortodox keresztyénség hangját is szívesen szólaltatja meg. *Pásztor János*, református teológiai tanár anglikán főiskolán is tanított Kenyában, és e sorok írója evangélikus egyházunk véleményét képviselte, nemcsak a német evangélikusság, de a skandináv és amerikai evangélikusság ismeretében.

A kerekasztal professzorai is csak *tanítványokként, tanulókként* beszéltek a misszió Urának, Mesterünknek jelenlétében. Hangoztatták, hogy mennyi a *közös vonás* ma a különböző felekezetekben a misszió érelemezésében és gyakorlatában. Erre a közös látásra akarták elvezetni a sok tekintetben különböző véleményű hallgatókat, megmutatva, hogy ma a megbékélt különbségek egységében elviselhetjük egymást, tanulhatunk egymástól.

Jézust nemcsak elfogadni, de meg is vallani

Hogy a misszió és ökumené mennyire összetartozó fogalom és egymással összefüggő tevékenység, azt jól mutatja a mögöttünk lévő 20. század egyháztörténete. A misszió *nem* funkcionál a különböző felekezetek egységes fellépése nélkül, ez már *Edinburghben*, 1910-ben nyilvánvaló lett. A missziói munka ilyen felismeréséből született az egységtörekvés

szándéka. Majd néhány évtized múlva, 1961-ben, *Új Delhiben*, az Egyházak Világtanácsának III. Világgyűlésén, amikor a Nemzetközi Missziói Tanács csatlakozott, kiderült, az *egységmozgalom nem tud dinamikus módon működni misszió nélkül*. Javaslatukra megváltoztatták az EVT Alapokmányában „*a Jézus Krisztust elfogadni*” kifejezést, „*Jézus Krisztust megvallani*” meghatározásra (az „*accept*”-ből „*confess*” lett).

Szeretben, korszerűen, leleményesen

A 20. század egyháztörténetének két legnagyobb eseményében, az Egyházak Világtanácsa megalakulásában (1948) és a II. Vatikáni Zsinat tanításában (1962-65) a misszió és ökumené feladatként fontos szerepet játszik. Amennyire igaz, hogy évszázadokig kidolgozott elmélet nélkül is folyt missziói munka, ugyanúgy igaz az is, hogy ma a történelmi egyházak hivatalos megnyilatkozásaiban közel azonosan fogalmazznak.

Az egyház természeténél fogva missziói egyház, minden embernek, minden időben, minden helyen kötelessége hirdetni az evangéliumot. A *misszió forrása közös Atyánk küldő szeretete*. Minden egyháztagnak elkötelezett a missziói feladatra. Ezt a szolgálatot szeretetben, korszerűen, leleményesen kell végezni a helyi körülményeket figyelembe véve, papoknak és gyülekezeti tagoknak egyaránt. A misszió feladata, hogy valós körülmények között a só, a világhosság, a hegyen épített város szolgálatát lássa el a mai, jézusi tanítvány. Ezek a vonások minden felekezetben megtalálhatók.

Ez a két fogalom, két egyházi tevékenység elválaszthatatlanul összetartozik. Többek között erről folyt a kerekasztal-beszélgetés a nyári piliscsabai kül- és rádiómissziós konferencián. Ebből adunk most ízelítőt Olvasóinknak.

A határontúliak csoportja

Eredmények és kudarcok

Megállapítottuk, hogy vannak *eredményeink*, jobban állunk talán mind az ökumené, mind pedig a misszió dolgában, mint 50 évvel ezelőtt, de rosszabbul, mint Jézus Krisztus Urunk akarja.

Ugyanakkor sok *csődöt, kudarcot* is éltünk át a közelmúltban. Például: bevásárlóközpontban feladott missziói lehetőség, a teológiai főiskolákon megszűnt missziói stúdium...

Vannak *terveink* is, hogyan végezzük napjainkban a missziót világvallások megjelent képviselői, deviánsok, szekták, hamis tanítók között.

Elfogadni és ajándékozni

Bizonyos, hogy felekezeti öntudatunkat tartva, de csak együttesen, ökumenikus egyetértésben végezhetjük jól szolgálatunkat ma és holnap. Mindig megdöbben, hogy az *Efezusi levélben*, az egyház levelében, mennyire együtt van az egymásra figyelő (ökumenikus) szolgálat és a missziói felelősség igéje.

A kerekasztal-beszélgetés során kiderült, hogy helyi viszonylatban és világméretben, egy-egy felekezeten belül és az egész keresztyén nagy családban mennyire összetartozik az ökumenikus elkötelezettség és a missziói munka végzése. Megláttuk, mi az, ami nálunk hiányzik, és mi az, amivel éppen mi tudjuk gazdagítani Urunk egész népét. Van mit *elfogadnunk* és van mit *ajándékoznunk* is testvéreinknek.

Dr. Hafenschner Károly

EZ A SÁTOR NEM A „VALLÁS MENTÉN REPED”

Először arra kérlek, mutasd be magad az olvasóknak, hogyan is kerültél bele az „ügybe”?

Eredetileg matematikus-számítástechnikus vagyok, elméleti agykatatóként kezdtem a pályámat. Jelenleg pszichodramatikát tanulok, és egy óbudai ifjúsági közösséget vezettem Lénárt Viktor egyetemi lelkésszel. Együtt vetünk részt az egyházi sátor szervezésében, és amikor kiderült, hogy neki el kell utaznia ezen a héten, engem kért fel a sátor vezetésére.

Az a tény, hogy te nem lelkész vagy, nem jelzi-e azt, hogy a történelmi egyházak lelkészeiben van egyfajta szorongás, bizonytalanság, hogy meg kell-e jelennünk itt a szigeten?

„Ez a sziget egy 'drogsziget', amely az ide látogató keresztényeket is megrontja.” – nem egyszerű hallottam én is ilyen egyházi reflexiókat. De ez egy sematikus kép, és akik kijöttek ide, azoknak mind megváltozott a véleménye. A lelkészeknek is, világiaknak is, akik előítéletekkel érkeztek. Ez nem drogsziget, ez a mai fiatalságnak talán kicsit torzított, de mégis jó keresztmetszetét adja, és ha az a célunk, hogy megszólítsunk embereket, akkor egyértelműen itt a helyünk. Nem a „bűn fertője” a Diák-sziget, tegnap mondták is a munkatársaim, hogy „megváltoztat bennünket” ez a sziget. A találkozás az emberekkel, az intenzív együttlétek fontosak a számunkra, amelyekből tanulni lehet.

Mesélnél egy tanulságos vagy emlékezetes találkozásodról?

Bejött egy srác, aki úgynevezett ezoterikus nézeteket vallott. Én éppen feküdtem, mert fájt a hátam, és ő odaült mellém, hosszasan

A nyár sok fiatal által várt, színes, mozgalmas eseménye volt az augusztusban megrendezett Diák-sziget. Egy hétre nemzetközi ifjúsági, kulturális fesztivállá alakul ilyenkor a Hajógyári sziget, ahol többszáz ezer fiatal fordul meg évről-évre. Idén, első ízben, a történelmi egyházak is megjelentek a rendezvénysorozaton, a (találón) „Közös Pont”-nak elnevezett sátrakkal, hogy speciális üzenetüket: Isten megszabadító szeretetét meghirdessék. Van-e ennél nagyobb „missziói terep” napjainkban? Szabad-e kihagyni egy ilyen lehetőséget? Vagy – más oldalról megközelítve a kérdést: – van-e egyáltalán helyünk a sok előítéllettel emlegetett szigeten? Ezekről a kérdésekről, az eltelt egy hét tapasztalatairól kérdeztük először a sátor vezetőjét, Aszalós Pétert (← képiünkön).

beszélgettünk, megvitattuk az ő etikai meggyőződését. Elmondtam, hogy hogyan látja ő a fiatalokat, akik itt megfordulnak. És tulajdonképpen sok közös pont-ra bukkantunk. De hát ezért is vagyunk itt, ezzel a sátorral, hogy megtaláljuk egymás hitében a közös pontokat... Vagy egy másik élmény: a szomszédos Krisna-sátorból átjött két Krisna-tudatú vezető, és teljesen nyitottan elkezdtek velünk beszélgetni, megkérdezték, nincs-e szükségünk segítségre, éppen volt, és segítettek is. Volt egy kerekasztal-beszélgetésünk, arról a témáról, hogy mi a jövője a kereszténységnek a harmadik évezredben. Ezen minden jelenlévő spirituális minden egyházi oldalról egyetértett abban, hogy a hangsúly most egy „felsőbb igazság meghirdetéséről” átkerül a kapcsolatokra. Hiszen Isten az emberi kapcsolatokban van jelen, csak ezt tudjuk üzenetben elmondani, mert ez a szívünkben van benne. Nem a dogmáinkban, hanem a szívünkben! Egy személyiséget képviselünk a másik ember felé. Ma egyébként nagyon gyorsan lelepleződnék azok, akik nem hitelesek. Itt a szigeten főleg.

Mennyire mertek/tudtak őszinték lenni azok a fiatalok, akik ide betértek az egyházi sátorba? Lehetett-e komoly lelki kérdésekről is beszélni, illetve volt-e bennük ilyen igény?

Van egy személyes élményem az idejövőkhöz szíveségéről. Ez egy rajzos üzenet volt, azért is merem elmondani. Egy lány rajzolt, a bűnről. Kiderült, hogy egy szerelmi konfliktusban van, mert egy nőst embert szeret, és ő ezt bűnnek érzi, de nem talál megoldást a helyzetre. Majd kérte, hogy beszéljünk. De volt olyan eset is, amikor a teodícea (= a „miért engedi meg Isten?” kérdése – a szerk.) kérdést szegezték nekem, de úgy, hogy egy konkrét szituáció kapcsán, egy aktualitásban. Például:

meghalt valakim. Miért? Vagy: „Meghalt a barátom, még csak 25 éves volt. Most kezdődött el az élete. Akkor most mi van?” Mit lehet erre mondani?! Hogy lehet ezt feldolgozni? Milyen szavakkal lehet vigasztalni?

És mit feleltetek neki? Ami elfogadható egy nem hívő számára, vagy valamilyen szinten megnyugtató, de nem közhely?

Megkértem a munkatársakat, hogy a nagyon „húzos ügyeket” hozzám küldjék. Ott, abban a situációban annak az embernek kell válaszolni, aki előttünk áll, és csak ott dől el, hogy sikerült-e vagy sem. És ez nem bennem van, hiába próbálok „rákészülni” egy ilyen kérdésre... Megpróbáltuk átbeszélni a meghalt barát életét, hogy miről szólt, mik voltak a céljai, szerették-e őt, ő szeretett-e másokat, stb., és azt láttuk, hogy a legrosszabb nem történt meg vele: az, hogy értelmetlen lett volna az élete. Ez egyfajta válasz lehet, ha nem is a legjobb.

Említetted a munkatársakat. Kiből állt össze a csapat, és hogy működött a gyakorlatban az ökumené?

Én ezt egy kicsit viccesen úgy fogalmaztam meg, hogy „ez a társaság itt nem fog a vallás mentén repedni”. Szó sincs arról, hogy a vallási különbségek (református, evangélikus, katolikus) bármilyen problémát okoznának. Inkább szervezési gondok adódtak, de az

Közös Pont, avagy Történelmi Egyházak Sátora a Diákszigeten

más lapra tartozik. Sok tanulsága volt ennek a hétnek, ez egy próba volt. Ennek érdekében például a különböző programjainkat többféleképpen is megszerveztük, hogy lássuk, melyik lesz a jó. És az vált be, ha több műszakban dolgozunk. Ez egy 24 órás „üzem” itt a szigeten.

Mi az, amit már most tudtok, hogy biztosan másként kell majd csinálni jövőre?

Talán az, hogy több ember kell. Mert azt nem engedhetjük meg magunknak, hogy be-

jönnek ide emberek, és akarnak valakivel beszélgetni, és nincs, aki fogadja őket. A növekedésünknek persze határt kell szabni, mert nem az a cél, hogy több száz négyzetméteres sátorot állítsunk, mint egyes szekták vagy vallási közösségek. Inkább úgy gondolom, hogy a visszatérő „vendégeinknek” az igényére kell odafigyelni, akik a személyes törődést keresik, és kimondottan azért járnak vissza ide hozzánk. Ezt egyébként többen is mondták, hogy *ilyet az egész szigeten nem tapasztaltak, hogy valaki személy szerint velük foglalkozik. Ez jólesett nekik, és persze nekünk is az elismerés.* De mi nem fogunk egy show-t csinálni, mint mondjuk a Krisnások.

Látom a rajzokat a sátor falán, amit a fiatalok készítettek egy-egy jelképes csoki-jutalomért. Ez egy jópofa módszernek tűnik, hogy idecsábítsatok embereket. Bevált?

Abszolút! Ezzel tényleg be lehet hozni ide az embereket. Minden napnak volt egy témája, amit meg lehetett rajzolni, például élet, Isten, halál, bűn, stb. Ennek az apropóján ők megmutathattak valamit a lelkivilágukból. Nem a csokiért rajzoltak, ez egyértelmű. Naponta átlag 250 rajz készült. Egyik-másik meglepően jó, a lényegyet megragadó. Féltünk, hogy nem fogják-e elpoénkodni, de nem.

Mi lesz az alkotások sorsa? Gondolom, kiértékelitek.

Két „jövője” is lesz: az egyik az, hogy a legjobbakat kitesszük a honlapjainkra. A másik pedig, hogy csoportosítjuk őket, és egy kis statisztikát csinálunk róluk a pszichológia, spiritualitás kategóriák mentén. Két kérdésre is választ várunk, egyrészt hogy adott témákban hogyan gondolkoznak a fiatalok, másrészt hogy kik jöttek be egyáltalán a sátorba.

Mikor kérteztünk a szigetre, éppen egy kis munkatársi imaközösséggel kezdtétek a napot. Hogyan értelmezték a küldetésetek, egy csöndes jelenlétként a „színpadok zajának árnyékában”, szerényen meghúzódom, vagy esetleg ennél többnek, konkrétan: milyen miszisztó ez?

Mi az, ami hat? – én így fordítom ezt a kérdést. A fiatalok azonnal érzik, ha valami ideológiai tartalmat mondunk. *Szerintem az hat, ami bennünk van – semmi más nem hat hitelesebben. A „meggyőződések” nem hatnak, csak a valós élet.*

Ma nem „vevők” a fiatalok a különféle ideológiákra.

Láttam itt az „Aranyköpések” című táblán (ahová ki-ki azt írt fel, amit akart) egy egészen sajátos véleményt: „Sok sikert ahhoz, hogy egy halott ügyért így küzdőtök!” Hogy lehet ezt kommentálni?

Tarr Zoltán református lelkész erre azt mondta, hogy hát igen, ez így van. Ha nem újulunk meg, ha nem vesszük fel ennek az új világnak a ritmusát, akkor tényleg egy halott ügyünk van. A régi bort új tömlőbe kell tölteni! A „rég” üzenetet új formában kell megjeleníteni, sokkal ideológia-mentesebben, sokkal mélyebben, szerényebben, alázatosabban, türelmesebben, sokszínűbben, és egy kicsit „jobb marketinggel”. De én még az „ügy” szót is elhagynám. Jézus azt mondta, hogy *onnan ismeritek meg egymást, ha szeretitek egymást.*

Összefoglalva, hogy éreztétek itt magatokat?

Mi itt három dologtól érezzük jól magunkat. Egyrészt, ha a közösség jól működik, ezek a barátok. Másrészt van lelki támaszunk, amit a spirituálisok adnak, s végül, ha érezzük a fejlődésünket, ha a saját kommunikációinkban, problémáinkban megoldást találunk, ha azt meg tudjuk osztani, a megfigyeléseinket megbeszélni. Akkor jól érezzük magunkat, és ez kifelé is jól működik. Szerintem ennyi.

Szántó Enikő teológushallgató a sátor egyik főszervezője:

Enikő, te mit tennél hozzá Péter fentebb summázott véleményéhez: milyen volt ez a hét?

Nagyon nagy élmény volt. Jó kis beszélgetések voltak. Voltak visszajáró vendégeink, akik a napjuk nagy részét nálunk töltötték, és ez jó érzés volt. Amit elképzeltünk a szigettel kapcsolatban, arról kiderült, hogy él és működik.

Úgy teljes a kép, ha valami kudarcot is említesz, már ha volt ilyen...

Persze, voltak nehézségeink, néha éreztük, hogy kevesen vagyunk, és mostanra már nagyon el is fáradtunk. De talán ennek is van valami pozitív üzenete, hogy kevesen voltunk. Az lenne az ideális, ha mindenkivel tudnánk szót váltani, aki bejön.

Hányan voltak evangélikus teológusok?

Hatan, ezt a hat főt sok jelentkezőből válogattuk. Igazából az anyagi keretek szabtak határt, hiszen egy hetijegy tízezer forint volt, és ebben még az étkezés nincs is benne.

Lelkileg hogyan készültetek fel, és itt a szigeten volt-e módotok elcsendesedésre? (Ahogy most is hallom, próbálnak a színpadon, és ha majd este bekapcsolják az erősítőket...)

Nagyon fontosnak tartottuk, hogy minden reggel legalább 5-10 percet leüljünk egy közös imádságra, igeolvasásra. És azt éltük át, hogy az ökumené nagyon jól működött. A közös cél érdekében jól összefogtunk, énekeket tanultunk egymástól. A katolikusoknak például nagyon tetszett a mi zsoltárszeretetünk, és azt mondták, hogy ők ezen a téren tanulhatnak tőlünk. Az egyik teológus fiúnak volt egy nagyon jó gondolata. Nevezetesen, az a különbség a *Krisnások* sátora és a miénk között, hogy ha oda bemész, ott ők az arcodra festenek, de ha ide, a *Közös Pontba* jössz, itt te magad azt festhetsz az adott témáról, amit te akarsz...

K. D.

„Jó nagy buli volt...”

„Ott lesz az én nevem”

1Kir 8,29

Mennyei Atyánk eme ígéretének beteljesedését tapasztalhattuk meg nyári, kárpátaljai kirándulásunk alkalmával. A *sárszentlőrinci* gyülekezet missziós munkája keretében, a tavalyi évben kialakult jó kapcsolatokat kihasználva kirándulást szerveztünk a *munkácsi cigánytemplom* felszentelésére.

A munkácsi cigánytelep a városon kívül terül el. A kedves, fehér falú, kicsi templom körül több száz magyar és cigány testvér gyülekezett, hogy hálát adjunk Urunknak az ébredésért, országa terjedéséért. A hálaadó istentiszteleten *Hadházy Antal* nyíregyházi református lelkész szolgált, kiemelve prédikációjában, hogy a templom az imádság, a térdhajtás, az áldozat és a cselekvő hit helyszíne kell hogy legyen. A cigánygyülekezet eme szándékát az is jól jelzi, hogy a templom mellé oktatóhelyiség került, ahol írni-olvasni és a kátéra tanítják

majd a gyermekeket és az idősebbeket, valamint mivel a telepen csak kevés helyen van víz, ezért vizesblokkot is építettek a templomudvarra, ahol fürdési, mosási lehetőség lesz.

A köszöntések elhangzása után a kárpátaljai cigánygyülekezetek szolgáltak énekükkel. Tiszta, szívből jövő, lelkes énekük jól megmutatta szeretetüket Urunk iránt. Az istentisztelet *Horkai László* püspök úr áldásmondásával ért véget. Ezután szeretetvendégségen vettünk részt, ahol lehetőségünk nyílt beszélgetni a kárpátaljai cigánymisszióban résztvevő szolgatársakkal és roma testvérekkel is. Elmondásukból kiderült, hogy több keresztény egyház is próbál segíteni a cigányokon, lelki és testi szükségleteik kielégítésével, de az emberek kiszolgáltatottságát több szekta is igyekszik kihasználni, saját érdekei elérésére felhasználni.

A szegénység egyébként lépten-nyomon előtűnik, de hát mit várhatunk ott, ahol akinek van is munkája, hónapokig nem kap fizetést, a földeket pedig jó minőségű vetőmag és szerszámok hiányában kényszerűen megművelni. A szegénységet csak gerjeszti az iskolázatlanság, a hivatalos ügyek intézésében való járatlanság. Sok cigánygyermek nincs is anyakönyvezve, így nem járnak iskolába, nem szerepelnek semmilyen nyilvántartásban, és semmiféle segély vagy támogatás nem illeti meg a szüleiket. (Van, akinek 17 gyermeke közül egy sincs anyakönyvezve!)

A következő napon *Péter László* lelképásztor testvérünk vezetésével a közeli *Szernye* község cigánytelepére mentünk, ahol a gyülekezet gyermekeinek szolgálatát, aranymondásokat, idézeteket, és az apostoli hitvallást hallgathattuk

meg. Majd átadtuk szerény ajándékainkat.

Hálásak vagyunk Istennek, hogy amellet, hogy a mi gyülekezetünk épült, jobban megismerhettük kárpátaljai testvéreink életét, gondjait. Az Úr a szívünkre helyezte őket, amint lehetségessé válik, szeretnénk újra kiutazni hozzájuk, összegyűjtött ruhát, játékot és tanszersegélyt vinni. Kérjük az aratás Urát, hogy adjon bölcsességet, kitartást a Kárpátalján szolgáló testvéreknek, hogy hűséggel végezhessek a rájuk bízott munkát, és könyörögjünk hozzá, hogy egyre többen ismerjék fel Őt olyan bizonyossággal, ahogy azt szernyei keresztény cigány testvéreink énekelték: „*Cigány vagyok, nem bánom, Jézust hittel szolgálom. Hívő vagyok, nem szégyellem, Jézus meghalt érettem!*”

Kocsis István

A beregszászi Diakóniai Központ

„Cigány vagyok, nem bánom...”

VELEM VÁNDOROL UTAMON JÉZUS

A jól ismert ének kezdő sorából sokan meríthettek már bátorítást. Idén nyáron bennünket is erősített. A *Női Misszió* meghívására olyan asszonyok gyűltek össze *Révfülöpön* július 23-29. között, akik egyedül nevelik gyermekeiket.

Egyikünk életútja sem mondható könnyűnek. Veszteség van mögöttünk. Házastársunk elvesztése, a gyász, a válás fájdalma kísér mindannyiunkat. És kísér a gyötrelmem, hogy az úton, a mindennapok küzdelmeiben magunkra maradjunk.

Ezért jelentett sokat a révfülöpi találkozás. A tapasztalatcsere a régiekkel és az „új” anyukákkal. A hasonló sorsú gyermekeink egymásra találása, barátkozása. Jó volt kirándulni *Boglárra*, összekapaszkodni a viharos Balatonon „hánykolódó” hajón. Jól esett egy hét gondtalan vidámság, kacagás, a „titkos tesók” kedveskedései. Örömet szereztek az apróbb meglepetések, amelyeket gyermekeink készítettek *Isó Dorottya* és *Túri Krisztina* lelkészek irányításával.

Ezen a héten érezhettük, hogy az úton mégsem vagyunk egyedül. Isten egymásra bízott ben-

nünket, ahogyan az egyik édesanya imádságban meg is fogalmazta:

„Köszönjük a testvéreket, akiket Te adtál mellénk a bajban és a jóban is. Add, hogy tudjunk örülni egymás örömeinek, segíteni tudjunk a másik bánatán.”

Ennél még többet jelentett mindannyiunknak az Isten Igéjével való találkozás. Az a biztató üzenet, hogy azért nem vagyunk elhagyatottak, mert maga az Úr is velünk vándorol! *Az út rögzös akadályainál a kísértő helyett a Kísértőre, Jézusra kell figyelni!* A révfülöpi héten tulajdonképpen Isten életünkben való jelenlétét, „lábnyomát” igyekeztük felismerni.

A gyermekek egy-egy bibliai alak sorsán keresztül értették meg, hogy mit jelent Isten „velünk vándorlása”. Bennünket pedig azok a bibliai tanulmányok segítettek, amelyeket *Kinczler Irén* lelkész tartott. Pál apostol útját követve tárult fel előttünk Isten gondviselő, javunkra munkálkodó szeretete.

A délelőtti előadások – köztük különösen is *Dr. Frenkl Szilviáé: Az egyedülállót szabadságáról és köztétéséről* – meggyőzték arról, hogy Isten még hiányainkat,

nehéz élethelyzetünket is áldássá formálhatja.

A konferencia legmegrázóbb beszámolóját *Csapó Emma*, a *Kiút Veled* Egyesület képviselője tartotta. Ők a prostituáltak közt

házikójának ajtaja. Sok nevetés közepette tanultuk meg, hogy milyen sokat is jelent egy-egy jó szó, ha megdicsérik a másikat. „*Péter bátyó*” – ahogyan ezentúl nevezhetjük – megvidámította a jelenlétével a szívünket. S amikor kiderült, hogy minden gyermeknek ajándékba hozott egy-egy példányt a *Ki kopog?* című lemezükből, hirtelen lett az öröm.

Mégsem a kicsiknek volt ő az igazi meglepetés, hanem nekünk, felnőtteknek. A vacsora utáni meghittebb beszélgetésben szólt az emberi kapcsolatokról, a szeretetről, hűségéről. De vallott az őt is formáló szenvedésekről, a próbákról is. És arról, hogy a „csapat” (felesége és ő) nem teljes, ha nincs ott a harmadik: Isten! Meglepetés volt sokunknak az az este.

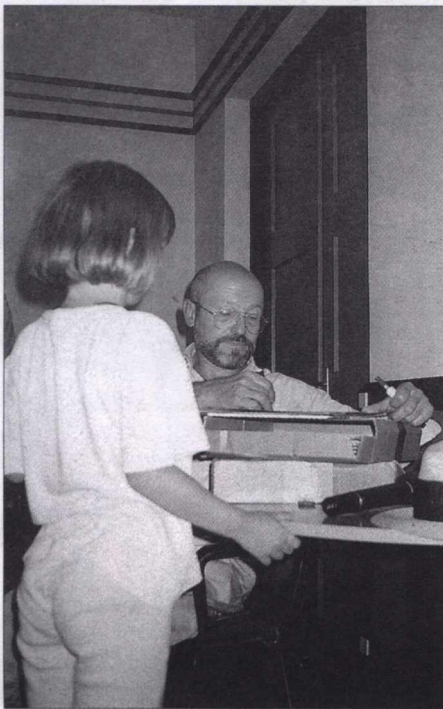
folytatnak mentő szolgálatot. Örültünk, hogy néhány leányt már sikerült kiszabadítaniuk a futtatók markából. De közben belemertünk, hogy milyen sötét gonoszságtól kell tudnunk megvédeni a reánk bízott gyermekeket. De az énekszerző vallomása itt is bátorít: *„Soha nincs okom félni a bajtól, amíg irgalmas karja véd.”*

Meglepetésként *Levente Péter* előadóművész jött közénk. Gyermekeinkkel együtt játszva tartott bemutatót viselkedéskultúrából. Percek alatt a picurka *Eszterből* nagymama lett, *Timiből* segítőkész szomszédasszony, *Ádamból* nagy

Nem szórakoztatás volt többé, nem tanítás, hanem *hitvallás* az Isten szeretetéről.

Velem vándorol... – milyen régen is volt, hogy ezt együtt énekeljük *Révfülöpön*. Azóta megkezdődött az iskola. A nyár gondtalansága továbbtűnt. A gyerekek leckét írnak. Mi a munkahelyünk és az otthonunk közt ingázunk. Végezzük szokott teendőinket. Neveljük gyermekeinket egyedül. Ahogyan tavaly is, tavalyelőtt is... De nyár óta mégis másképp. Hisszük, hogy velünk vándorol Jézus és tudjuk, hogy *„testvéreket ad mellénk a bajban és a jóban is”*.

P. M.

Az elmúlt nyáron mintegy ezer fiatal szembesült a III. Országos Evangélikus Ifjúsági Találkozó provokatív bibliai mottójával: „Itt vagyok, engem küldj!” A kifejezetten missziói töltésű ézsaiási hitvallás egészen addig, míg el nem olvassuk a bibliai összefüggést, csupán üres frázis, jól hangzó szlogen, pólóra írható reklámszöveg, amit a pólóval együtt könnyű levetni, a szennyesbe dobni, majd kimosva eltenni a jövő nyárra... De ha elolvassuk Ézsaiás könyvének hatodik fejezetét, akkor kiderül, hogy ez a mondat hosszabb folyamat gyümölcseként, komoly küzdelem végén születik meg. Isten harcol jövőendő prófétájáért, ajkát megtisztítva, bűneit megbocsátva teszi alkalmassá a szolgálatra, hogy a nekiszegezett kérdésre („Kit küldjek el, ki megy el követségünkben?") felszakad Ézsaiás ajkáról, sőt szíve legmélyéről az őszinte vallomás: „Itt vagyok, engem küldj!” A harcot neki magának is meg kell vívnia saját alkalmatlanságával, kicsinyhitűségével. De a kezdeményező egyértelműen maga az élő Isten: Ő szólít meg, Ő hív el, Ő tehet alkalmassá a küldetésre. A nyári Szélrózsa találkozó színhelyén, a Debrecen melletti Dorcas Centerben is ezzel a kezdeményező, „fiatalos” Istennel találkozhattunk. Ő keresett minket sokszínű, leleményes szeretetével, számtalan eszközt és embert felhasználva. Ebből a szinte pazarló gazdagságból szeretnénk valamit továbbadni dupla oldalas képösszeállítással.

Reméljük, csak a Szélrózsa-mottós pólók pihennek meg a jövő nyárig, a kapott elhívás és lendület viszont tartós és hosszú távú marad!

Előadások-fórumok-áhítatok adták a találkozó szellemi-lelki-tartalmi gerincét.

„Itt
vagyok,
engem
küldj!”

Balog Zoltán
református lelkész,
miniszterelnöki
tanácsadó
„Cement, dinamit
vagy kovász” címmel
szólt a keresztyén
ember küldetéséről.
Előadását izgalmas
fórumbeszélgetés
követte.

Gryllusz Dániel

A másik főelőadást dr. Süle Ferenc
pszichiáter tartotta a meditáció
és a küldetés, a befelé és a kifelé
fordulás, az imádság és a szolgálat-
vállalás összefüggéseiről.

Áhítattal szolgált
többek között
Győri János Sámuel
és a pesterzsébeti
ifjúság

Bálint Zoltán
misszionárius-
vízmérnök

A találkozónak ezúttal is teljes jogú résztvevői voltak a mozgássérült fiatalok – hála a MEVISZ Bárka-munkacsoport odaadó segítő szolgáltatának

Természetesen bőven volt lehetőség sportra, játékra, tréfás erőpróbákra is

A Szélrózsa egyik legfontosabb „kötványaga” ezúttal is az ének és a zene volt. Egy kis ízelítő képekben a gazdag kínálatból:

A rákospalotai Viva Voce együttes

A Promise együttes

A finn Et cetera együttes Pekka Simojoki vezetésével, képvünkön a pilisi Izsóp együttesrel a színpadon

Az Istennel és egymással való közösség megélésének csúcspontja volt a záró úrvacsorai istentisztelet. Ebből idézzük most fel ifj. Hafenscher Károly igehirdetésének néhány gondolatát:

„Íme, elküldelek titeket mint juhokat a farkasok közé...”

(Márk 10, 16)

Jézus minden szava megfontolásra érdemes, izgalmas, sokatmondó kifejezés. Juhokként küld el. S ez az jelenti, hogy nem harcosként, hanem a szelídség lelkületével, nem magányos lényként, hanem közösséghez tartozóként.

Mint juhokat küld, de hová? Farkasok közé!!! Nem túl erős ez? Költői túlzás? Nem hiszem! Itt inkább a szeretet realizmusa mutatkozik. Ez nem az „ember embernek farkasa” ősi, keserű bölcsessége. Ez a bűnnel és gonosszal való számolás realitása. Nem az emberek a farkasok körülöttünk. A farkas körülöttünk és bennünk van. A természet feletti gonoszságban, az emberi bűnben, az én bűnomben.

Jézus azonban mindezt nem ijesztgetésnek szánja, hanem segítő figyelmeztetésnek. Van egy lehetőség, az igazi, az egyetlen: ha nem a farkas leselkedik és munkálkodik bennünk, hanem helyébe Krisztus költözik. Hogy úgy indulhass tovább, hogy bár a farkasok egy életen át körülvesznek, te mégse légy életveszélyben. Ellenkezőleg: tiéd legyen a biztos élet, az, amit Ő ad. Nem arra, hogy elléngj vele, hanem arra, hogy tanúskodj arról, Aki még a farkasoknál is erősebb, s Aki nem az életedre tör, hanem ÉLETET AD!

(összeállította: Gáncs Péter, fotó: Benkóczy Péter)

A keresztény rádiózás helye a tömegkommunikációban

Szabó Szilárd erdélyi teológus, a budapesti Evangélikus Hittudományi Egyetem hallgatója aktív munkása a börtönmisszióknak éppúgy, mint a rádiómisszióknak. A következőkben részleteket közlünk a rádiómisszióval kapcsolatos, szemináriumi dolgozatából.

Írott és elektronikus sajtónak nem a méretei, hanem a tartalma, szándéka, erkölcsi tartása lehet eredményes.

Napjainkban a tömegkommunikáció szereplői nagyon sokan vannak és igen változatos, az amit kínálnak. *A mennyiség sok helyen a minőség rovására megy. Nincsen ez másként a rádióban sem.* 1994 óta megszűnt a műsorigazgatóság beleszólása a műsorok tartalmi és technikai minőségét illetően. Eltűnt minden olyan eszköz, amely fékezi a médiát, a cenzúra a múlté.

A szólásszabadság odavezetett, hogy a kommunikációval foglalkozó szakemberek szerint ma már nem az a lényeges, hogy valaki meg tudja szerezni az információt. *Sokkal nehezebb védekezni a hatalmas információ-mennyiséggel szemben.* Már-már szinte lehetetlen kiválogatni azokat a műsorokat, amelyeket hallgatni vagy nézni érdemes.

Az erőszak, a pornográfia olyan mértékben van jelen a médiában, hogy nyugodtan mondhatjuk: napjainkban javában folyik a kommunikációs környezetszennyezés.

Hogyan lehet egy ilyen helyzetben megszólalni a nagy nyilvánosság előtt? Az egyház

nem engedheti meg magának, hogy ne vegyen részt valamilyen formában az ilyen jellegű kommunikációs környezetben. Jézus sem azt mondta, hogy rossz és erkölcstelen dolog mások pénze által meggazdagodni, hanem elment és ebédelt Zákus házában. Főpapi imájában nem arra kérte Jézus az Atyát, hogy emelje ki a világból az őt követőket, hanem hogy őrizze meg őket a világban.

Mi sem söpörhetjük padló alá a kérdést azt mondván, hogy a média a bűnös világhoz tartozik és nekünk, mint az igazság letéteményeseinek semmi dolgunk vele. Ellenkezőleg. Látva a média jelenlegi, elkorcsosodott voltát, nyilvánvaló, hogy beteg, és orvosra van szüksége.

Meg kell mutatnunk a világnak, hogy van olyan mondanivalónk, ami érthető, ami más értékrendre támaszkodik, és ami a legfontosabb: *egy ilyen, megváltozott értékrend szerint is lehet élni.*

A világ mindig kihívást jelentett az egyház számára. Ha nem merünk konfrontálódni a világ szekularitásával, az egyértelműen az egyház negatív képét erősíti a társadalom széles rétegeinek szemében.

Igen meglepő az a tény, hogy nincsen sehoval leírva: milyen elvárásoknak kell, hogy megfeleljen egy vallási műsor. E műsorok szerkesztését a rádió teljes egészében az egyházakra bízta, és nem szól bele e műsorok szerkesztésébe, csak technikai szempontból.

Ismervén azokat a kritériumokat, amelyek segítségével a többi rádióműsort elbírálják, a vallási műsorok szerkesztői is hasznos következtetéseket vonhatnak le.

Ezek a kritériumok a következők:

- mi az adásnak a célja?*
- milyen a közönséghez való viszony?*
- mi a műsor tartalma?*
- hogyan alkalmazzák a technikai eszközöket?*
- hol van az adás helye a műsorban?*

Ezek azok a szempontok, amelyek szerint a rádióműsorok elbírálásra kerülnek. A vallási műsor is rádióműsor, és csak tartalmilag lehet más mint a többi. Vállalunk kell a tartalmi másságot de olyan szakmai háttérrel, hogy a műsorunk megállja a helyét akkor is, ha szigorú szakmai elbírálás alá kerül.

37 éve együtt

Amint ez talán már köztudott, az Evangélikus Rádiómisszió gyökerei *Norvégiába* nyúlnak. 1963 októberében hangzott fel az első magyar nyelvű evangélikumi adás *Monte Carloból*, a Trans World Rádió hullámhosszán a Norvégiában szolgáló *Terray László* szerkesztésében. Ez volt a NOREA Rádió első külföld felé irányuló missziói szolgálata.

Azóta sok minden változott: 1992 óta a szerkesztés, 1997 óta a műsorok sugárzása is „hazaköltözött”. Ami viszont nem változott, az norvég testvéreink hűséges és áldozatkész szeretete, mellyel ma is mögöttünk állnak. Az Evangélikus Missziói Központon belül működő Evangélikus Rádiómisszió költségvetésének még ma is közel 50 %-át az ő adományaik fedezik.

Ennek a felelős szeretetnek a jele, hogy a NOREA képes magazinjának legutóbbi száma hét oldalon keresztül mutatja be Rádiómisszióink hazai és határon túli szolgálatát.

Augusztusban, *Kristiansandban*, a NOREA „főhadiszállásán” tárgyalásokat folytattam a szervezet vezetőivel, *Tore Askildsennel*, *Geir Sandvikkal* és *Martin Birkedallal* a további együttműködés lehetőségeiről. Megnyugtattak, hogy nem akarják elengedni a kezünket, de természetesen örömmel veszik, ha fokozatosan a saját lábunkra tudunk állni. Három éves fejlesztési terv kidolgozásában állapotunk meg, mely tartalmazni fogja a fejlődés remélt irányvonalait.

Tanulságos volt látni, hogy a NOREA Rádió klasszikus rádiómissziós tevékenysége mellett egy zenei kiadó is működik, amely keresztényen kazettákat és CD-ket forgalmaz, valamint a Gimlekollen Mediasenterben államilag is elfogadott médiaszakember képzés folyik. Mindhárom munkaág mögött a Norvég Lutheránus Misszió áll. Ezen a vonalon sem szégyen az idősebb és nagyobb testvértől tanulnunk!

Mentőcsónak a mélyvízen

Az MM 2000/3. számában közölt egyik olvasói levél felhívta a figyelmet a kórházak pszichiátriai osztályain és a rehabilitációs intézményekben végzendő lelkigondozói, missziói munka szükségességére és fontosságára. Erre reagál Bajuszné Orodán Krisztina kórházlelkész írása.

Ezzel a szóképpel szeretném jellemezni egyházunk lelkigondozói szolgálatát a kórházak pszichiátriai és neurológiai osztályain. A kép jó szimbóluma helyezettünknek. A kórházlelkészek közül *Bachorecz Katalin* végez komoly munkát az *Országos Pszichiátriai és Neurológiai Intézetben*. Ő a legkompetensebb ebben a témában. Jómagam, a három kórházam közül, a *Péterfy Sándor utcai kórház* neurológiai osztályával vagyok jó kapcsolatban.

Tavaly november óta tartok a kórházban ökumenikus áhítatokat hetente, ahova rendszeresen eljön az osztály főnövére és más nővérei is, akik átkísérik a betegeket is. Ha valaki nem tud eljönni az áhítatra és szükségét érzi, áthívunk egy-egy beteghez személyesen is. Érzem az egész osztály hozzáállásán, segítőkészségén, hogy ez számukra is fontos, hogy az idegosztályon fekvő betegeknek ilyenfajta lelki segítséget is adjanak. Sőt, a sze-

mélyzet is szükségét érzi, hogy ők is eljöjjenek és lelki- leg feltöltődjenek, megerősödjenek nem könnyű munkájuk végzéséhez. Ebből is érződik, hogy van erre igény. Számunkra is fontos ez a terület, ahol sok lenne a tennivalónk, ahol lenne mit segíteni...

Egyelőre azonban még nincsenek gyors és hatékony, sok helyen alkalmazható „szárnyas hajóink”. Kevesen vagyunk és sok lenne a tennivaló. Még csak az első fázisában tartunk a munkának ezen a területén.

A víz is mély. Nem szabad felkészületlenül belevágni ezen a területen, bizonytalan kimenetelű mentőakciónak. Jól fel kell készülnünk rá, és nemcsak teológiai felvértezettségre van szükségünk, hanem pszichológiai, pasztorálszichológiai és egyéb ismeretek is szükségeseknek. Nehogy a végén még minket kelljen kimenteni... Bár még sok minden alakulóban van és formálódik, de azért van már mentőcsónakunk ezen a vízen is.

KAZETTAMISSZIÓS AJÁNLATUNK

Bemutatjuk új kazettánkat

Kedves Barátom! Ismered ezt az éneket?

„Szívem örömmel van tele,
szívem örömmel van tele,
mert Jézus a legjobb barát,
zengjünk neki víg halleluját!”

Jézus a legjobb barát! Hozzátok, gyermekekhez – így Tehozzád is – így szól: „Engedjétek hozzám jönni a kisgyermeket, és ne tiltsátok el tőlem, mert ilyeneké az Isten országa.” (Márk 10,14) Ez az ige a Bibliából azt jelenti, hogy Jézus szereti a gyermekeket. Szeret Téged!

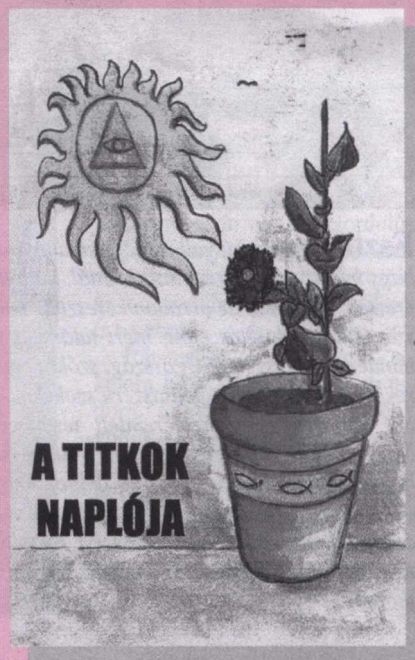
Ha neked is Ő a legjobb barátod és nekem is, akkor Jézus Krisztusban így ismeretlenül is barátok vagyunk. Nem gondold? A barátok pedig egymással titkokat is megosztanak. Ez a nagy igazság felbá-

torít arra, hogy a titkos naplómát megosz- szam veled. A naplóm címe: *Találkozások Istennel*. Alcíme: *A titkok naplója*.

Találkozás. Mindennap megtörténik, hogy valamivel vagy valakivel találko- zunk. Találkozás a növényekkel. A park- ban a vadgesztenyefákkal, a kertben a százszorszéppel. Találkozás az állatokkal. Az utcán a kutyákkal, az erdőben a mó- kussal. Találkozás az emberekkel. Bará- tokkal az iskolában, az idegennel az ut- cán. Ez olyan egyszerű. De hogyan lehet Istennel találkozni?

Erről szól a titkok naplója című kaze- ta. *Megrendelhető az Evangélikus Mis- zsiói Központ címén: 1164. Budapest, Batthyány u. 38-40. Hallgasd meg Te is a titkok naplóját!*

Börönte Márta

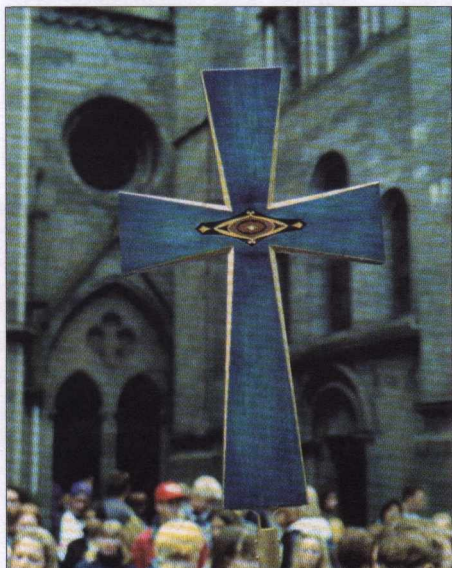

„A nyár az esztendő vasárnapja” – találkozók, konferenciák, lelki töltekezés, élmények, melyekből még soká táplálkozhatunk az év szürkébb hónapjaiban...

Európai evangélikus ifjúsági zarándoklat: Vadstena, Svédország

Viktor: Az út az ajtódig vezet és ott sem ér véget. Óránként megálltunk ezen az úton és imádkoztunk. Vagyis kerestük azt a csendet, amiben Isten szól hozzánk. Nem a néma, nem a bémult hallgatást vártuk, hanem a befogadó és teremtő csendet.

Eszter: Egyszerű volt, s mégsem annyira. S hogy miért? – kérdezed. Sokat láttál, hallottál, érezted, beszívtad az orrodon keresztül. Több-ször álltál választás előtt, mert talán túl sok minden ért egyszerre. Új ország, szokás emberek, rendezett porták, példászerű szokások. Isten fantasztikusan megteremtett természete. Nagy élmény volt, feledhetetlen. S hogy mi a bonyolult – a sokszor egyszerű dolgok helyett – az, hogy nem veszed észre, mik azok a kicsiny rejtett csodák, amik mosolyt rajzolhatnak szívedbe, élhetnek és visznek tovább az úton.

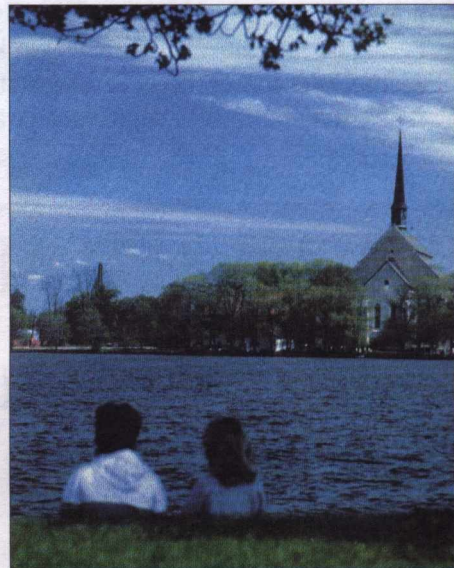
Sanyi: A szabadság nem jelent féltelenséget, annál inkább körültekintést. Svédország végeláthatatlan búzatábláin a kék ég szinte kézzel foghatóan közeli felhői, a hatalmas szélmalom-lapátok félelmetes suhogása, mind-mind hívogatják a vándort: gyere, és ismerj meg minél többet a titokból.

Judit: Ha nem vigyázol, egyszerre túl sokat akarsz látni – törekszel és küzdesz, hogy minél előbbre juss, de néha nem árt lassítani, és figyelni a búzavírágokra a hatalmas gabonatenygerben, a szél ellen viaskodó kismadárakra, vagy egy apró kövecskére. A zarándoklat során óránként beiktatott pihenők, közös imádkozási alkalmak is azt szolgálták, hogy a táj elbűvölő és indulásra készítő szépségében lásd meg Istent, és lásd meg társaidat, hogy szolgálj nekik szeretetben és körültekintően.

Vera: Apró papírlapokat osztanak az istentiszteleten. Mi az, amit megosztottál? Rengeg dolgot könnyű: a csokoládét, a zsebkendőt, az ebédet... De valóban megosztani a pillanatot, azt, ami csak egyetlen szemvillanásig él... Akkor azt hiszem sikerült. A templomban az oltárnál egy fiatal pár térdelt. A pap svédül prédikált, mi pedig az ajtórezen áteselkedve, csehek és magyarok, ugyanazt a csodát éltük meg. Számunkra Is érthetővé, élővé vált az ige. A svéd prédikáció egy idegen tájon, csaknem idegeneknek, mint azon a réges-régi püünkösi napon.

Gergő: Az ember úton van. A zarándoklat ezt jelképezi és tudatosítja. Körülöttünk és bennünk minden változik. Egy helynél, egy gondolatnál, valamely szépségnél nem tudunk sokat időzni. Takaros skandináv házak, búzaföldek, mint a svéd nők haja, utak, hajók, vízi utak, emberek, embercsoportok tizennyolc nemzetből találkoznak és indulnak tovább egy közös lényeg, egy közös cél felé. Frissen kelve, vagy este fáradtan találtunk társakra, találkozhattunk Ővele, mert ott volt közöttünk, velünk, akárcsak a zene és ének, reggel, délben és este, útközben és pihenéskor. A zene és az ének a lélek dicsérete. A zarándokok kapuján belépve, a vadstenai katedrálisban, mely utunk vége volt és a mennyeket jelképezte, öt-száz zarándok éneke hangzott, lelkünk fölfelé szállt a boltívek irányába és még feljebb, hogy Istenben összeérjen.

Máté: „Ne aggódjatok a holnapért!” Mondani könnyű, de így is érezni minden nap... A zarándoklaton megtapasztalhattuk a szervezett rendet, hogy mindig az adott helyzet, a jelen pillanat csodájával tudjunk foglalkozni. Nem terelte el figyelmünket a multon való sajnálkozás, sem a jövőért való aggodás. Igaz ez világunkra is, ahol Isten gondviselését mindenben megtapasztalhatod, ha nyitott szemmel jársz és nem a magadon vagy másokon való sajnálkozással és aggodással fecsérelted az idődet.

Összegyűjtötte: Horváth Eszter

„A változatlan Istent vinni a változó világba!”

(a konferencia mottója)

Az Amsterdam 2000 című evangélicációs konferencián stewardként, azaz segítő munkatársként dolgozott Hulej Enikő, teológus hallgató. Egy kis izelítő élményeiből:

Magam sem hittem, hogy létezik ekkora tömeg... Korábban el sem tudtam képzelni, mire vállalkozom... Jelentkeztem, mert vonzott az ismeretlen, és mert sokan győzködtek: ilyen lehetőséget nem lehet kihagyni! S egyszer csak ott találtam magam a Billy Graham Társaság által rendezett konferencián, melynek fő témája az evangélium hirdetése volt. Az egyik előadás címe például így hangzott: *Hirdesd Krisztust ebben a szétért világban!*

A konferenciára mintegy tízezer evangélista, misszionárius és egyházi vezető érkezett 185 országból. Érdekes volt találkozni nem csupán a történelmi egyházak és kiségyházak képviselőivel, hanem kisebb, számomra teljesen ismeretlen vallási közösségek tagjaival is. Megdöbbentett a sokszínűségük. Az, hogy ugyan az Újszövetség Krisztusáról beszélnek ők is, mégis, gondolkodásmódjuk teljesen más, mint az enyém. Ahogy például egy arab ember különbözik egy európaítól.

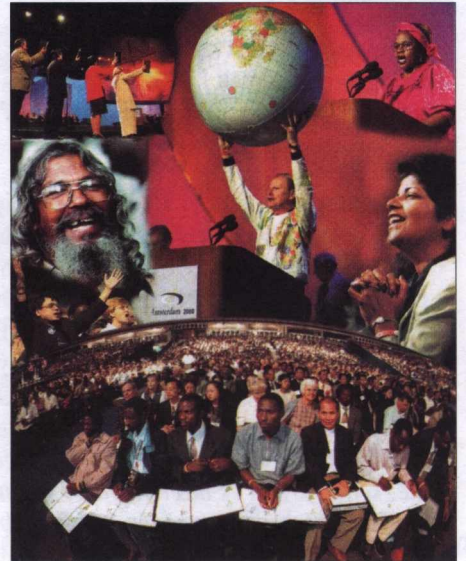
Tényleg mások vagyunk. Ekkor értettem meg igazán egyik teológiai professzoromat, aki szerint „mindent kritikusan kell szemlélni.” Mielőtt bármit is igaznak fogadnánk el, vizsgáljuk meg a Szentírás tükrében. Tény, hogy néhány résztvevő Jézus-hitét valóban nagyon különösnek találtam, de ezzel nem szándékom megkérdőjelezni a konferencia egészét. Oly sok „más” emberrel beszélgettem, és ezek a beszélgetések ékes bizonyítékát ad-

ták annak, hogy az evangélium a világ minden táján gyökeret tud eresztetni. Ha nem is válik tömegessé valamelyik távoli tájon, csak egy család fogadja el Krisztust, akkor is nagy lépésnek érzem ezt az egész kereszténység történetében.

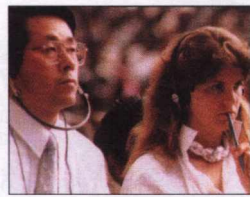
Egy másik, sokkal kisebb csoport volt a stewardok társasága, amelynek én magam is tagja lehettem. Mintegy hétszázan érkeztünk, hogy „szolgáljuk a világot.” A legtöbben Amerikából, de találkoztam japán, német, román önkéntesekkel is. A Magyarországi Evangélikus Egyházat hárman „képviseltük”. Mi volt a feladatunk? Különböző munkákra osztottak be minket, mint például regisztráció, elsősegély, konyhai munka, a résztvevők útbaigazítása, a technikai eszközök előkészítése, stb. Én a média központba kerültem, ahol az adminisztrációs asztalnál kaptam helyet. Ezáltal a tv-képernyőn keresztül az egész progra-

mot végigkísérhettem, és közelről is megpillanthattam a nevesebb előadókat.

A legsodálatosabbak a közös éneklések voltak. A csak a stewardoknak tartott áhítatokon és az előadások között nagyon sokat énekeltek. Amikor több ezer ember egy szívvel énekelte angolul,

hogy „*Kiáltst fel az Úrhoz, egész föld, énekeljünk hatalmáról és fenségéről, és gazságtaljuk a Királyt, mert leomlanak a hegyek és morajlanak a tengerek a Te neved hallatára*”, akkor valóban elmondhattuk, hogy mindannyian mások vagyunk, de Krisztusban mégis egyek lehetünk.

MI AZ IGAZSÁG?!

Révfülp és Gyenesdiás mellett az idén is volt országos ifjúsági konferencia *Piliscsabán*. A szűk egy hét témája az igazság/valóság volt. Mi az igazság? Hol vagy kinél keressük?

Az igazságkeresésben sok előadás és játék is segített. Ezek közül talán az volt a legjobb, amikor mindegyik csoportnak egy-egy konkrét élethelyzetben kellett helyes döntést hoznia. Például: bemondaná-e egy hamis hírt, hogy elkerül a tömegpánikot? Ha egyik barátod családja nem mondaná el a barátodnak, hogy halálos beteg, te viszont tudnád, hogy már csak néhány hónapja van hátra, megmondaná-e neki az igazságot? A kérdésekre adott vála-

zatok ezután minden csoportnak el kellett a többiek előtt játszania.

A rendszeres délelőtti előadások és csoportfoglalkozások után délután már sokkal vegyesebb volt a program: volt több forduló bibliaverseny, alakultak kézműves, színházi és irodalmi körök, és a témánkhoz illeszkedő filmet is néztünk.

Bár nekem ez volt az első alkalom *Piliscsabán*, s így nem tudom, hogy az előzőek jobbabbak voltak-e vagy rosszabbak, mint ez, de ha jövőre is úgy sikerül, mint az idén, akkor biztos, hogy senki sem bánja meg, ha egy hetet a nyárból egy ilyen jó táborban tölt el.

Bibó András

Csak pénzkérdés?!

„Vigyázzatok, testvéreim, senkinek se legyen közületek hitetlen és gonosz szíve, hogy elszakadjon az élő Istentől.”
(Zsid 3,12)

Nemrég olvastam egy könyvet, amely egy lelkésznek és gyülekezetének az életét mondta el. Ebben a gyülekezetben élt egy ember. Hívő, templomba járó ember volt. Nem volt előtte ismeretlen az Isten igéje. Azonban ez az ember fokozatosan elmaradt a közös alkalmakról. Erre már nem jutott ideje. Egyszer elment hozzá a pap, hogy megnézzze, miként alakult az élete. Ő így felelt a lelkész kérdésére:

„Tudja, lelkész úr, számomra az élet nem Biblia, nem imádkozás, és nem templomba szaladgálás. Számomra az élet kenyér, ruha és tüzelő kérdése. Számomra az élet pénzkérdés! Ezt kell keresni, és minél több van belőle, annál jobb!”

A lelkész látta, hogy nem tud kaput nyitni a szívén, és szomorúan ment hazafelé. Egy hét múlva azonban történt valami. Hatalmas bányavállalata volt emberünknek, ez jelentette számára a megélhetést, jövőt, az anyagi biztonságot. Egy napon szerencsétlenség történt. A bekövetkezett robbanás még nem okozott komoly károkat, de egy újabb robbanás követte az elsőt, és a bánya teljesen összeomlott. Ezzel együtt összeomlott ennek az embernek a maga építette, Isten nélküli élete is. Halálos ágyán hiába kereste a felé néző arcok között, ki az, aki segíteni tudna rajta. Ki az, aki meg tudná nyugtatni vádló lelkiismeretét? Ekkor eszébe jutott az a pap, aki egy hete meglátogatta. Gyorsan hivatott is érte, hát ha még nem késő. De mire a pap megérkezett, a férfi már halott volt.

Életünk ideje Isten kezében van. Kegyelmet, irgalmát ma még elfogadhatjuk, de lehet, hogy holnap már nem lesz rá lehetőségünk. Talán az olvasók között is vannak olyanok, akik szeretteik szenvedése láttán, vagy betegségja mellett így imádkoznak Istenhez: „Kérlek, Uram, ne ő, hanem én szenvedjek...” – s ha lehetett volna, átvállalták volna a szenvedést vagy a halált. Jézus Krisztus is ezt tette értünk, hogy megmentsen bennünket. Felvette a kereszttét, vitte a Golgotára, s vállalta értünk a szenvedést és a halált. Istennek ez a szeretete, bűneinket megbocsátó irgalma ma is keres bennünket!

Keressük bátran az egyházi alkalmakat, ahol lehetőség nyílik Isten igéjének hallgatására, közös beszélgetésre, együttes imádságra, vigyázásra, nehogy a hétköznapi gondjai, terhei hitetlenné tegyék szívünket, és elszakadjunk az élő és szerető Istentől! Élünk a lehetőségekkel, amíg nem késő!

Szabados Regina

„Megvan az ideje a megkeresésnek...”

(Prédikátor 3, 6)

Bosszús vagyok. Napok óta keresem, de hiába. Pedig tudom, hogy ide tettem. Most van szükségem rá. De vajon hol lehet?

Ugye veled is előfordul néha ilyesmi? Persze van, akivel gyakrabban, van, akivel ritkábban. De az érzés azért ismerős: elvesztettem valamit. Nemrég még megvolt, és most nem találok. Keresem, megnézem minden elképzelhető helyen... és végül feladom a keresést. Mert úgymint reménytelen!

Sok mindent elveszíthetünk. Egy darab papírt, amelyen oly értékes információk vannak. Egy használati tárgyat, ami mindennapjainkban nélkülözhetetlen a számunkra. Egy ajándékot, amit szeretteinktől kaptunk. S elveszíthetünk valakit, akit szerettünk. Talán elhagyott. Vagy meghalt. A veszteség óriási. De elenyésző ahhoz a veszteséghez képest, amikor Jézust hagyjuk el, felejtjük ott valahol.

Kishúgomtól többször is hallottam már a következő kedves viccet:

- Hogyan hagyta el a kis sünn az óráját?
- Na, hogyan???
- Az óra megállt, a kis sünn pedig továbbment.

Kedves olvasó! Megtörtént ez már Veled is? Hogy Jézussal jártad életutadat, de a kis sünnhöz hasonlóan csak mentél, mentél, és nem vetted észre, hogy Jézus megállt egy pillanatra? Megállt, mert figyelmeztetni akart téged valamire. De te vakon belerohantál a veszély kellős közepébe. De ne aggodj! Még most sincs késő. Még visszatálhatsz hozzá, mert Ő keresi a veled való találkozás lehetőségét.

Vagy te még nem is találkoztál az Úrral? Akkor hadd adjak át neked egy üzenetet – Tőle! Ő keres téged. A barátod akar lenni. Veled is szeretne találkozni, beszélgetni. Mert neki mindig elmondhatod a problémáidat és az örömeidet is. Fantasztikus lehetőség ez. Persze senki nem akar téged hitre kényszeríteni. Ez csupán egy lehetőség. De hidd el nekem: érdemes megpróbálnod.

Hulej Enikő

„...FICKÓ A PLUSZ JELRE SZEGEZVE...” EGY MATEKDOLGOZAT EREDMÉNYE

Egy tízéves iskolás fiú úgy érezte, hogy az ötödik osztályos matematika lesz élete legnagyobb kihívása. Biológia? Piskóta. Földrajz? Nem nagy durranás. Nyelvtan? Hah! Semmiség. De a matek? Hát az bizony teljesen kész. Nem mintha a szülei nem siettek volna a segítségére, minden lehetséges és lehetetlen dologgal: magántanárral, példatárakkal, CD oktatóanyagokkal. De minden hiába, semmi sem működött.

Végül, a család egyik barátjának kitartó noszogatására, úgy döntöttek, hogy beiratják fiukat egy magániskolába. De nem ám akármilyen magániskolába, hanem egy katolikus iskolába. El is érkezett az első nap, amikor az ifjanc, vasalt fehér ingében, nekivágott a nagy ismeretlennek. Mikor aznap délután hazatért, szülei mellett határozottan elhaladva egyenesen a szobájába ment és bezárta maga mögött az ajtót. A következő két órában szorgalmasan tanult. Szobájából csak a vacsoraidő elérkezével bukkant elő, azután újra elmerült tanulnivalójában egészen a lefekvésig.

Ez így ment napról napra, amíg el nem érkezett az első dolgozat ideje. Hazaérve azon a napon, ellenőrzőjét a vacsorázó asztalon hagyta, majd újra a szobája felé vette az irányt, hogy megcsinálja a házi feladatát. Szülei kinyitották a könyvecskét, ahol nagy meglepődésükre egy ötöst találtak a matematikánál. Hatalmas elragadtatásukban, felszaladtak fiuk szobájába, hogy megtudják ennek a csodálatos fejlődésnek az okát.

„Az apácnak köszönhető ez?” – kérdezte az apja.

„Nem.” – volt a fiú válasza.

„Talán az órák előtti ima?” – próbálta anyja faggatni.

„Nem.”

„A munkafüzetek? A tanár? A tananyag?” – tudakolta egyre türelmetlenebbül apja.

„Nem – nem – nem”.

„Hát akkor mi?” – kérdezte végül anyja.

„Hát az úgy volt, hogy mikor az első nap az iskolában megláttam azt a fickót a plusz jelre szegezve, rájöttem, hogy ezek ezt nagyon komolyan gondolják.”

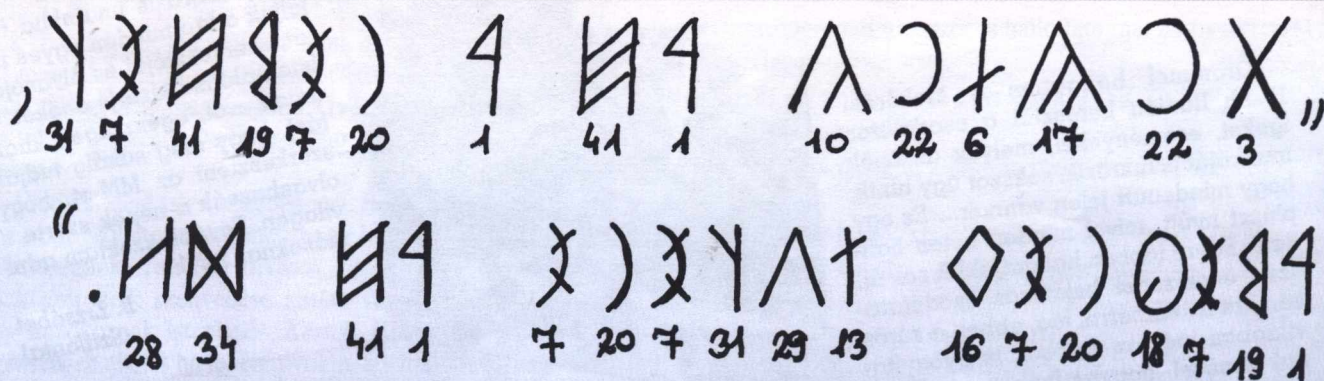
És Isten ezt tényleg komolyan gondolja. Teszi mindezt temiatad. Annyira szeret téged, hogy hagyta, hogy az egyetlen fia meghaljon érted. Őt keresztre feszítették. De ebben nem az a dicsőséges, hogy Ő még mindig ezen a „plusz jelen” (a kereszt) függ, hanem az, hogy Istennek volt arra hatalma, hogy legyőzze a halált és feltámassza a Fiát.

Szóval, hogy állsz a matekkal? Élet plusz halál = ? Isten azt szeretné, ha 100 %-ra sikerülne ez a dolgozatod. Ő már elárulta a megoldás kulcsát. Ezt a kérdést Márta is megkapta (de a feleletet is) a János 11:25-26-ban:

„Én vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz énbennem, ha meghal is, él; és aki él, és hisz énbennem, az nem hal meg soha. Hiszed-e ezt?”

Ez az a kérdés, amit ma Jézus mindannyiunktól kérdez.

(Monday Manna, 2000. május 15.)

Sziasztok!

Bálint Ági vagyok, nemrég részt vettem egy versenyen, melynek témája az ősi magyar rovásírás volt. Az MM szerkesztői megkértek, készítsek egy rovásos rejtvényt. Hát itt van. A rovásbetűk alá azt a számot írtam, amely alatt az a mi jelenlegi ábécénkben szerepel (dz, dzs nem számít!) Az írást jobbról balra kell olvasni!!! A helyes megfejtés egy zsoltárvers. Ha kitaláltátok, küldjétek el. Ha közelebből is szeretnétek megismerni a rovásírás titkait, írjatok a Szerkesztőség címére. Szívesen elküldöm az ABC-t és a szabályokat.

Sok sikert!

Ági

IMÁDKOZZUNK!

- a Szélrózsa-találkozón és a Diák-szigeten elkezdett munka folytatásáért
- ökumenikus összefogásért a misszió különböző területein
- hogy az új egyházi struktúra legyen medre a hatékonyabb misszióknak
- az országos evangélizáció és a révfülöpi missziói nap áldásaiért
- a kórházmissziós szolgálatért

KÖNYVAJÁNLÓ

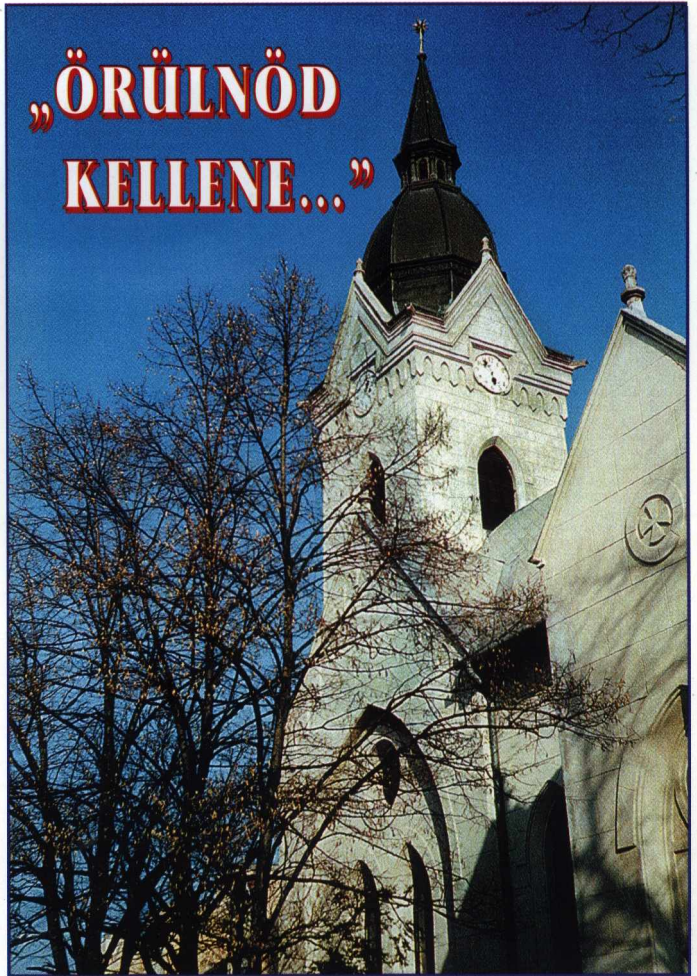
Külmissziói Nap

Révfülöp, október 21. szombat

- 9.30 – Reggeli áhítat: Ittész János
 10.30 – A Dunántúl missziótörténete:
 Keveházi László
 12.30 – Ebéd
 13.30 – Misszionáló gyülekezet:
 Gáncs Péter
 Csaplár József

*Jelentkezés (szállás és étkezés igények) október 15-ig
 a Missziói Iroda címén: 1085 Üllői út 24.*

„ÖRÜLNÖD KELLENE...”

Országos Evangélizáció

2000. október 14-én, szombaton 10-től,
 a kiskőrösi evangélikus templomban
 és gyülekezeti házban
 Gáncs Péter, Gyórfy Mihály, Krámer György,
 Lupták György, Pángyánszki Ágnes,
 az Izsóp együttes
 és a helyi ifjúság szolgálatával

CONTENTS

- Editorial – Mission or aggression?
 Millennium serie – Our first king: Saint Stephen
 Mission and Ecumenism by professor Károly Hafenschner
 Starting mission activities of the historical churches
 on the Pepsi-island (greatest pop-festival in Central-Europe)
 New gipsy church in Munkács (Ukraine)
 Reports and photos about the 3rd
 National Lutheran Youth Gathering in Debrecen
 Place of the Christian radio-ministry in the mass-media
 37 years of cooperation with the NOREA Radio Norway
 European Lutheran Youth Pilgrimage to Vadstena
 Conference of Preaching Evangelists in Amsterdam

**ITT
VAGYOK,
ENGEM KÜLDJ!**

Szentesi

